

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

Dret d'expressió i deure de responsabilitat

El fracàs s'acosta quan hi ha electors que comencen a fugir

L'escriptor francès Xavier Patier reflexionava el mes d'octubre passat a les pàgines d'opinió de *Le Figaro* sobre el sistema d'eleccions democràtiques que, al seu entendre, està donant el tomb cap a una nova situació.

I, efectivament, si hom observa tots els poders (justícia, xarxes socials, influenciadors, autoritats pretesament independents que es neguen a donar comptes al Consell General, tecnoestructura de la Unió Europea) que van guanyant posicions en la societat andorrana, veurem que tenen un punt en comú: no han estat designats en eleccions.

Al contrari, tots els poders que estan perdent pistonada (elegits comunals, consellers generals) han sorgit, directament de les urnes.

Es pot dir que la separació de poders (legislatiu, executiu i judicial) teoritzada per Montesquieu i consagrada a la nostra Constitució ha deixat pas a una batalla campal entre mitja dotzena de poders en la qual els més forts són els més allunyats de la ciutadania.

La ciutadania andorrana ha entès aquesta evolució, contrària a la Constitució, i a cada elecció es redueix el nombre de persones que acudeixen a les urnes a votar.

No és pas únicament que les diferents opcions polítiques que es presenten al sufragi els deceben, també pensen que el que està en joc ja no es decideix als col·legis electorals.

Aquest és l'ambient que es palpa avui a Andorra: la gent està decebuda per la situació i per les excuses de mal pagador que escolten tots els dimecres del ministre Portaveu.

La gent té dret a fer preguntes, però sovint, quan les fa, la renyen des del Govern.

També tenen el dret de ferne els consellers generals de l'oposició que, a més del dret, en tenen l'obligació per respecte a les persones que els han votat i, també, a la Constitució que estableix en l'article 50 que el Consell General impulsa i controla l'acció del Govern.

És a dir, que els polítics tenen alhora un dret d'expressió i un deure de responsabilitat.

Però hem de constatar, per lamentar-ho, que aquell dret i aquest deure són cada cop menys exercits pels responsables de l'oposició al Consell General.

I això ha fet aparèixer al carrer una àmplia sensació que no hi ha alternativa a la coalició governant.

"L'autoritarisme comença quan la democràcia participativa es converteix en una democràcia d'absència", diu Wolf Lepenies, sociòleg i polític alemany.

El pensador francès Tocqueville va escriure que als governants autoritaris no els importa que la gent els estimi, el que volen és que els uns no vulguin els altres, que es malfiïn els uns dels altres i que es tinguin por. Així no sumaran esforços

per construir una alternativa.

Està apareixent la cultura de la indiferència política enmig de la qual, com diu Claudio Magris, el valor de canvi triomfa inclús en les decisions morals. I això ens pot portar al fracàs de les institucions democràtiques andorranes.

Josep Ramoneda recordava fa poc a l'ARA que l'escriptor valencià Joan Fuster deia que "(...) un fracàs no s'improvisa." Ramoneda afegia que és ben cert que els fracassos "(...) acostumen a tenir una treballada història."

A casa nostra el fracàs de la política d'aparador iniciada per DA l'estiu del 2011 comença a fer-se evident.

Aquests darrers quatre anys s'ha anat creant un marc mental, a cop de comunicació clo-roform, que sovint acaba impedint veure la realitat de cada dia. I és així com es construeixen els fracassos.

La diferent percepció de la realitat entre els portaveus del Govern i la ciutadania ha anat augmentant els darrers mesos. Es nota al carrer.

I el fracàs s'acosta quan una part dels votants ja comencen a fugir i els partits no han estat capaços de moure's per anticipar el que està canviant.

Fer veure que no hem comès errors, continuar com si tothom no pogués veure que n'hem comès, i esperar que les coses surtin bé per art de màgia no és una política seriosa.